

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΧΟΣ (πρόεδρος ΣΑΤΕ)

Σωστή έκπτωση με αυθαίρετα τιμολόγια;

Αναρωτιέται ο πρόεδρος του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών και τονίζει: «Θέλουμε να ανταγωνιστούμε, αλλά δεν θέλει η πολιτεία». **ΣΕΛ. 12**

▶ **ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΧΟΣ**

πρόεδρος του Συνδέσμου Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ)

Εμείς θέλουμε τον ανταγωνισμό, η πολιτεία όχι

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΑΤΕ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΧΑΜΗΛΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

ΕΝΑΜΙΣΗ μήνα από την έφοδο των κλιμακίων της Επιτροπής Ανταγωνισμού στα γραφεία των μεγάλων τεχνικών εταιρειών (Ακτωρ, J&P Αβαξ, ΓΕΚ Τέρνα, Ιντρακάτ, ΑΕΓΕΚ, Μοχλός κ.ά.) και τους συνδέσμους τους (ΣΤΕΑΤ και ΣΑΤΕ), προς αναζήτηση στοιχείων που να τεκμηριώνουν καταγγελίες για στημένες εργολαβίες και εναρμονισμένες πρακτικές στους διαγωνισμούς δημόσιων έργων, η πλευρά των εργοληπτών σπάει τη σιωπή της.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
στον **ΑΡΓΥΡΗ ΔΕΜΕΡΤΖΗ**

ΕΝΑΣ από τους πρωταγωνιστές των εξελίξεων, ο Γιώργος Βλάχος, πρόεδρος του Συνδέσμου Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), μιλώντας στην «Κ.Ε.» ανοίγει τα χαρτιά του και πετάει το γάντι στην πολιτεία. Ενώ η κυβέρνηση και το αρμόδιο υπουργείο Ανάπτυξης και Υποδομών παίρνουν αποστάσεις τόσο από τους ελέγχους της ανεξάρτητης αρχής όσο και από τις πρακτικές των στημένων διαγωνισμών, ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ σπκώνει το δάκτυλο και δείχνει πολιτικές ευθύνες, λέγοντας ότι: «Οι κανόνες του ανταγωνισμού στο χώρο των δημόσιων έργων καθορίζονται αποκλειστικά από την πολιτεία». Και διερωτάται: «Εμείς θέλουμε τον ανταγωνισμό, μας συμφέρει. Η πολιτεία γιατί δεν τον θέλει;»

Στον απόηχο επώνυμων καταγγελιών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού και προς την ελληνική Δικαιοσύνη, οι οποίες υπολογίζουν πάνω από 400 εκατ. ευρώ το τελευταίο 18μηνο τη ζημία του ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που χρηματοδοτεί τα έργα –και αντίστοιχα το όφελος των εργολάβων– από τις «ομοίομορφες χαμηλές εκπτώσεις», ο συνομιλητής μας είναι αποκαλυπτικός. Εμμέσως αλλά σαφώς παραδέχεται ζημία του Δημοσίου από τις χαμηλές εκπτώσεις, αλλά ρίχνει και πάλι τις ευθύνες στην πολιτεία, τονίζοντας ότι: «Όταν τα τιμολόγια είναι αυθαίρετα, κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ποια είναι η συμφέρουσα έκπτωση!»

■ Για ακόμη μια φορά ο κλάδος των εργοληπτικών επιχειρήσεων έγινε, πρόσφατα, αφορμή για πρωτοσέλιδα αρνητικά δημοσιεύματα, εξαιτίας των ελέγχων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

■ Πράγματι, κλιμάκιο της Επιτροπής Ανταγωνισμού επισκέφθηκε διαδικοικά τα γραφεία του Συνδέσμου, τα γραφεία του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών Ανώτερων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ), όπως, επίσης, τα γραφεία αρκετών εταιρειών, κυρίως 7ης τάξης, αλλά και μικρότερες εταιρείες, στο πλαίσιο μιας έρευνας για εναρμονισμένες πρακτικές στις δημοπρατίσεις δημοσίων έργων, όπως μας έγινε γνωστό.

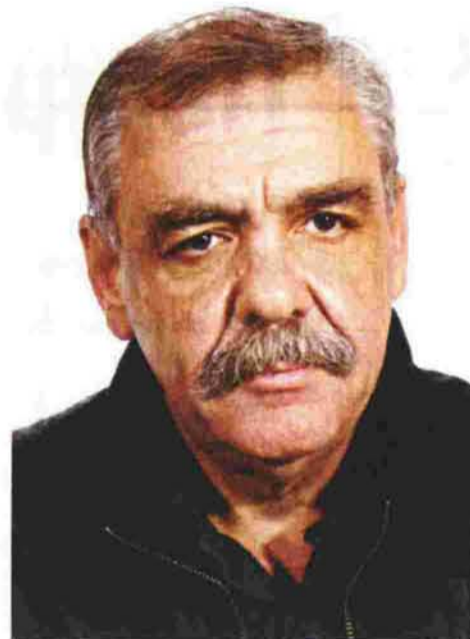
Από την πλευρά μας, ως οφειλούμε, συνεργαστήκαμε με το κλιμάκιο ελεγκτών και διευκολύναμε τη διενέργεια του ελέγχου, καθώς αναγνωρίζουμε το δικαίωμα της πολιτείας να ελέγχει ανά πάσα στιγμή τον κλάδο μας, αλλά και γιατί δεν έχουμε τίποτα να φοβηθούμε από τέτοιους ελέγχους. Κάθε άλλο. Φαίνεται, ωστόσο, ότι αυτό το δικαίωμα της πολιτείας δεν το αναγνωρίζουν τα... ΜΜΕ, αλλιώς δεν μπορού να εξηγήσω την πληθώρα των δημοσιευμάτων και κυρίως τη βεβαιότητα «οσμής σκανδάλων» που διατύπωσαν ορισμένα από αυτά, πριν καν ολοκληρωθεί ο έλεγχος. Με λύπη μου διαπιστώνω ότι για ακόμη μια φορά η δημόσια συζήτηση γύρω από τα έργα υποδομής και τις τεχνικές εταιρείες γίνεται σε λάθος βάση.

■ Δύσκολα γίνεται πιστευτό ότι φαίνεται τα ΜΜΕ. Τι εννοείτε «λάθος βάση»; Μπορείτε να γίνετε περισσότερο συγκεκριμένοι;

■ Βεβαίως. Ως ΣΑΤΕ, αλλά και προσωπικά, πάρα πολλές φορές τα τελευταία χρόνια έχουμε διατυπώσει εγγράφως προς τους διαδοχικούς πολιτικά αρμοδίους, αλλά και δημόσια, την ανάγκη ουσιαστικής αναθεώρησης της νομοθεσίας που διέπει το σχεδιασμό, τη μελέτη και την κατασκευή των δημοσίων έργων στη χώρα μας, την καθιέρωση της απόλυτης διαφάνειας, και κατά τη δημοπράτηση και κατά την εκτέλεση των έργων, και οπωσδήποτε το συστηματικό έλεγχο της πολιτείας και των πολιτών. Δυστυχώς, διαπιστώνουμε ότι απευθυνόμαστε σε «ώτα μη ακουόντων». Ταυτόχρονα, συστηματικά παραβλέπεται από τους «συνήθεις κατηγορούς» του κλάδου μας ότι οι αρχές και οι κανόνες του ανταγωνισμού στο χώρο των δημοσίων έργων καθορίζονται αποκλειστικά από την πολιτεία.

Το υπουργείο Ανάπτυξης, πρώην ΥΠΥΜΕΔΙ, πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ, εισηγείται και καθορίζει πλήρως: το νομοθετικό πλαίσιο μελετών και κατασκευών, τα τιμολόγια εργασιών και τις τεχνικές προδιαγραφές των έργων, τα μητρώα (τάξεις και κατηγορίες – άρα ικανότητα) εργοληπτών και μελετητών. Παράλληλα, οι αναθέτουσες αρχές (υπουργεία, περιφέρειες, δήμοι, ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ κ.λπ.) έχουν αποκλειστική και απόλυτη ευχέρεια έγκρισης του αποτελέσματος κάθε διαγωνισμού.

Προσφάτως, μάλιστα, με μια νέα διάταξη ουσιαστικά κατάργησαν το δικαίωμα οποιασδήποτε προσφυγής εκ μέρους των εργοληπτών, καθιερώνοντας υπερβολικό παράβολο, προκειμένου να γίνει δεκτή

Όταν τα τιμολόγια είναι αυθαίρετα, κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ποια είναι η συμφέρουσα έκπτωση!

προς συζήτηση η προσφυγή. Την ίδια ώρα τα τιμολόγια υλικών και εργασιών καθορίζονται κατά τρόπο αυθαίρετο και κατά κανόνα εξωπραγματικό. Με βάση αυτά καθορίζεται και ο προϋπολογισμός κάθε έργου, που καταλήγει, επίσης, να είναι εξωπραγματικός.

Το δικαίωμα ελεύθερης συμπλήρωσης τιμολογίου, δικαίωμα που υφίσταται στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, και θα έφερνε το κόστος στα πραγματικά δεδομένα, στην Ελλάδα δεν υφίσταται. Αντιθέτως, έκπτωση μεγαλύτερη του 12% θεωρείται –και ορθά– ιδιαίτερα επικίνδυνη για την πορεία του έργου, και ο ανάδοχος επιβαρύνεται με ιδιαίτερα υψηλές και υψηλού κόστους εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης.

■ Παρ' όλα αυτά, είναι συνήθεις οι εκπτώσεις 30%, 40% και 50%.

■ Αυτό είναι αλήθεια, όπως αλήθεια είναι ότι τα υψηλά ποσοστά εκπτώσεων, ειδικά όταν είναι επαναλαμβανόμενα, οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια είτε σε κακή ποιότητα έργων είτε σε μη πληρωμή φόρων και ασφαλιστικών ταμείων είτε σε μη πληρωμή προμηθευτών και εργαζομένων και, τελικά, σε καταστροφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων και μιας πλειάδας συναφών επιχειρήσεων και επαγγελματιών.

Με άλλα λόγια, οι μεγάλες εκπτώσεις οδηγούν τελικά σε αδυναμία απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων, ασφύξια στην αγορά, εκτίναξη της ανεργίας σε πολύ υψηλά επίπεδα. Με δεδομένο ότι τα δημόσια έργα επιδρούν άμεσα και πολ-

λαπλασιαστικά σε όλο το φάσμα της οικονομίας, σε σημαντικό ποσοστό η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε βαθιά ύφεση, γιατί καταστρέφεται ο κατασκευαστικός κλάδος. Κι αυτό σε μια χώρα που έχει τεράστιες ανάγκες υποδομών, δρόμους, σιδηροδρόμους, λιμάνια, περιβαλλοντικά έργα, κ.λπ. Άμεση ανάγκη αύξησης απασχόλησης-καταπολέμησης της ανεργίας. Εξασφαλισμένα ευρωπαϊκά κονδύλια προς απορρόφηση, όπως το ΕΣΠΑ.

■ Το Δημόσιο δεν υφίσταται ζημία όταν προσφέρονται μικρότερες εκπτώσεις, της τάξης του 8% και 10%;

■ Πολύ πιθανόν. Όταν τα τιμολόγια είναι αυθαίρετα, κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ποια είναι η συμφέρουσα έκπτωση.

■ Ωστόσο, δίνετε την εντύπωση ότι το βασικό πρόβλημα είναι οι υψηλές εκπτώσεις.

■ Φυσικά όχι! Οι μεγάλες εκπτώσεις δεν είναι η ασθένεια –είναι το σύμπτωμα. Η πραγματική ασθένεια είναι η στρεβλή ανάπτυξη ενός πελατειακού συστήματος γύρω από τα δημόσια έργα. Έχουμε την αίσθηση ότι η πολιτική ηγεσία διαχρονικά δεν επιθυμεί να αντιμετωπίσει ριζικά τα προβλήματα, αλλά να προχωρά σε εμβολιαστικές λύσεις όταν τα πράγματα φθάνουν στο απροχώρητο. Η αίσθηση τείνει να γίνει βεβαιότητα, καθώς πάρα πολλές προτάσεις του συνδέσμου μας, αλλά και άλλων φορέων του κλάδου, παραμένουν στα συρτάρια επί χρόνια.

■ Ποιες προτάσεις κρίνετε ότι θα έπρεπε να προωθηθούν άμεσα;

■ Κατ' αρχάς, η απλοποίηση της νομοθεσίας, η υιοθέτηση του FIDIC, ενός κανονισμού εκτέλεσης των έργων που εφαρμόζεται με επιτυχία εδώ και πολλά χρόνια στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, η άμεση υιοθέτηση σύγχρονων αναλυτικών τιμολογίων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οπωσδήποτε δημοσιοποίηση όλων των στοιχείων κάθε έργου στο Διαδίκτυο, ώστε να υπάρχει απόλυτη διαφάνεια στα μητρώα των εργοληπτικών εταιρειών, στα συμβατικά τεύχη, στους διαγωνισμούς, στη συγκρότηση επιτροπών, στην πορεία και χρηματοδότηση έργων.

Με αυτόν τον τρόπο ο έλεγχος από αρχές και πολίτες θα είναι συνεχής, συστηματικός και όχι επιλεκτικός και δεν θα δημιουργούνται λανθασμένες εντυπώσεις στην κοινή γνώμη, όπως συνέβη με αφορμή τον έλεγχο της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Εμείς δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα από τη διαφάνεια, κάθε άλλο.

Εμείς θέλουμε τον ανταγωνισμό, μας συμφέρει. Η πολιτεία γιατί δεν τον θέλει;